

SØHOLT †HERREGÅRDSKAPEL

KRØNGE SOGN, FUGLSE HERRED

Kapellet siges af Rhode indrettet af gårdens daværende ejer, Jost Frederik von Pappenheim, i den af ham 1647 opførte hovedbygning¹, men han nævner tillige med Danske Atlas, at det blev »ordentlig indviet af Henning Ulrich von Lützwow 1698 ved biskop Kingo«². En nyindvielse fandt sted 1820 ved biskop Boisen, »efter at kapellet i nogen tid havde haft en anden bestemmelse«³. Senere blev sognepræsten i Fuglse-Krønge ved kgl. resolution fritaget for at forrette tjenesten i kapellet⁴, der forfaldt og helt forsvandt ved gårdens delvise nedrivning 1853⁵.

Kapellet, der af Rhode kaldes »et lidet, men ret næt Kirke Capel«, indrettet i den østre sidefløj, var 18 alen langt og 12 alen bredt⁶.

INVENTAR

†*Alterklæde*, skænket 1698 af Henning Ulrich von Lützwow og Anna Magdalena von Hardenberg².

**Altertavle*, senbarok, med malet årstal 1698, skænket af stiftamtmand H. U. von Lützwow og frue². Storstykket, som flankeres af to joniske pilastre med store blomsterbundter ophængt i en snor, indeholder et rundbuet felt i bladstavsramme og har akantusløv i buehjørnerne. Det høje postament har glatte fremspring, og postamentfeltet udfyldes af storbladet akantusløvværk. Forkrøbbet gesims med akantusløv i et smalt frisefelt og en stor blomst på hvert fremspring. Over storgesimsen sidder et lille topstykke med von Lützwows våben, holdt af to liggende, buttede englebørn. Tavlen er mørkt egetræsåddret; på postamentfremspringene står med sort skriveskrift: »Af la Croix Frankrig 1698« og »Restaureret 1883«. I storfeltet er et maleri (olie på lærred) af nadveren, tilskrevet (Johan Otto?) la Croix² (sml. altertavle, s. 723 og epitafiemaleri, s. 728 i Fuglse kirke). Maleriet er stærkt mørknet; dragterne er brunlige, grå, sorte og røde, over bordet hænger en olielampe, og i den mørke baggrund skimtes et draperi. Tavlen hænger nu i gårdens hovedbygning.

†*Altersølv* bestående af †*kalk*, †*disk* og †*kande* af forgyldt sølv skal være skænket 1698 sammen med de øvrige inventargenstande². En **vinkande* af glas fra 1761, som nu findes i stiftsmuseet, stammer muligvis fra kapellet. Kanden,

der er 23 cm høj, er rent verdslig, pæreformet med høj, slank hals og S-svungen glashank og står på en lav, profileret fod. På legemet er matslebne ornamenter, modsat hanken to duer i en oval perlekrans og på siderne, ligeledes i ovaler af perler, ses nogle fantasislotte med flag fra tårnene. Låget er af forgyldt sølv og har en gæk formet som en due på et olieblad. På låget er graveret et kronet dobbelt våben for Christian Frederik von Lützow og Anna Sophia Holstein, og under låget er indprikket »Anno 1764«.

1698 skænkedes endvidere et par *†alterstager* af sølv², og fra samme tid stammer rimeligvis et forgyldt *†dåbsfad* af sølv med Lützows våben⁷ såvel som *†prædikestol* og *†orgelværk*². Fra orglet stammer muligvis tre musicerende *putti (fig. 1), som tidligere fandtes på Søholt⁸. Figurerne er ca. 50 cm høje og ret plumpt skårne; de har antagelig været anbragt på volutbøjler, hvoraf fire er i behold. Den oprindelige gyldne staffering på kridtgrund er bevaret, men er i tidens løb stærkt dekomponeret.

KILDER OG HENVISNINGER

¹ Rhode I, 630. ² Danske Atlas VI, 509. ³ Larsen: Laaland-Falster I, 267. ⁴ Danske Slotte og Herregaarde II, 280. ⁵ Smst. s. 281. ⁶ Rhode s. 627. ⁷ R. Bertouch-Lehn: Slægten Rertouch. Kbh. 1944. S. 83. ⁸ De ejes nu af fhv. godsejer Suhr, Snekkersten.



L. Larsen 1951

Fig. 1. Søholt *†*herregårdskapel. *Putti, antagelig fra orglet (s. 752).